

Ruszyły polskie badania nad AFR

Monika Stelmach

Zabieg wszczepienia przedsionkowego regulatora przepływu u trzech pacjentów z ciężką niewydolnością serca przeprowadzili lekarze z Pracowni Kardiologii Inwazyjnej Kaszubskiego Centrum Chorób Serca i Naczyń w Szpitalu Specjalistycznym w Wejherowie. Placówka prowadzi program naukowy, który pozwoli ocenić parametry kliniczne tej innowacyjnej metody.

Pierwszą w Polsce implantację przedsionkowego regulatora przepływu serca (*atrial flow regulator* – AFR) w celu dekompresji lewego przedsionka przeprowadzono w 2019 r. w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym w Gdańsku. Wskazaniem była kardiomiopatia restrykcyjna u 11-letniej pacjentki z przeciwwskazaniem do przeszczepu serca. Choroba występuje niezwykle rzadko u dzieci i nazywana jest „zespołem sztywnego serca”. Upośledzenie funkcji rozkurczowej doprowadza do zastojów krwi w organizmie i skrajnej niewydolności wielu organów. W przebiegu choroby u dziewczynki doszło do wzrostu ciśnienia w lewym przedsionku i rozwoju wtórnego nadciśnienia płucnego, które stało się jednocześnie przeciwwskazaniem do przeszczepu serca. Rozwiązaniem okazał się pionierski zabieg implantacji AFR, przeprowadzony pierwszy raz w Polsce i jako jeden z niewielu na świecie z powodu kardiomiopatii restrykcyjnej. Obecnie stan dziewczynki jest dobry.

Procedura ratująca życie

Operacja w gdańskim UCK zainspirowała wejherowskich kardiologów do zastosowania tego urządzenia u dorosłych pacjentów z ciężką niewydolnością serca, u których wyczerpano standardowe metody leczenia. Przesionkowy regulator przepływu jest na etapie badań klinicznych. Pierwsze tego typu urządzenie zostało wszczepione w USA w 2015 r. Dotychczasowe, nieliczne implantacje wykonywane były jako procedury ratujące życie, na podstawie indywidualnych opinii grona ekspertów. Głównym wskazaniem do implantacji AFR jest nadciśnienie płucne. Zabieg daje pacjentom szansę na doczekanie przeszczepu płuc. Stanowi też możliwość leczenia pacjentów z niewydolnością serca.

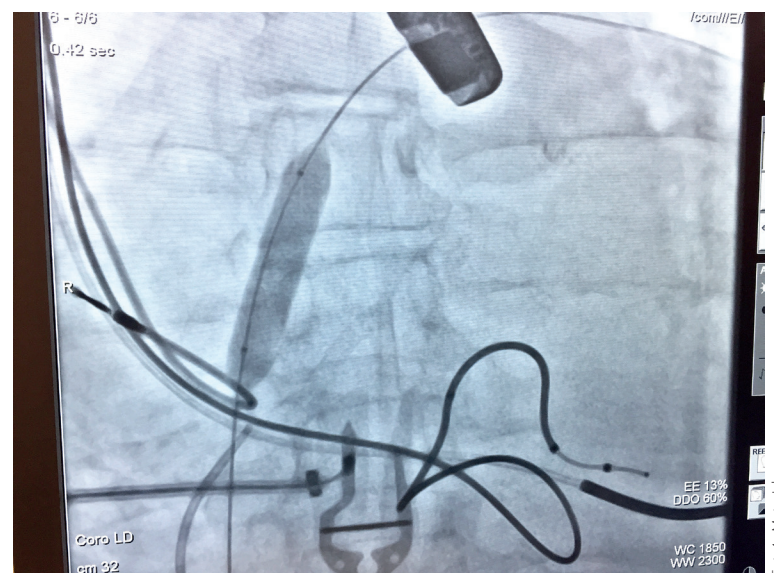
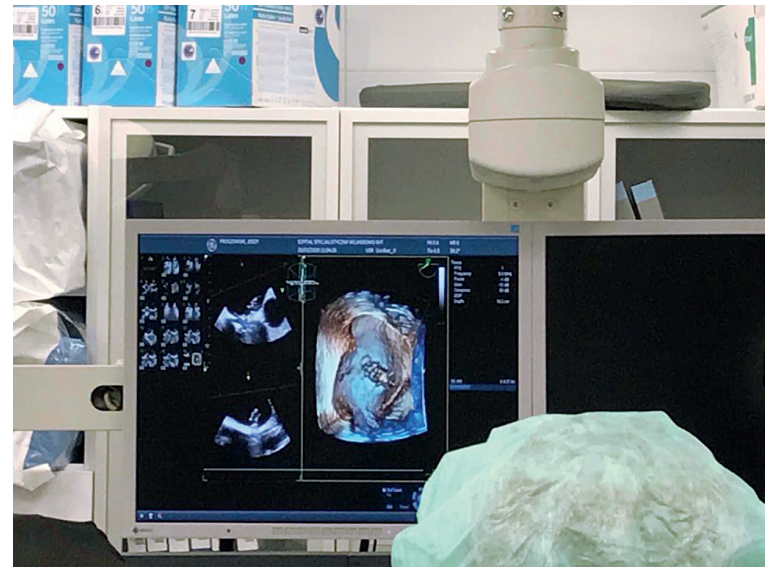
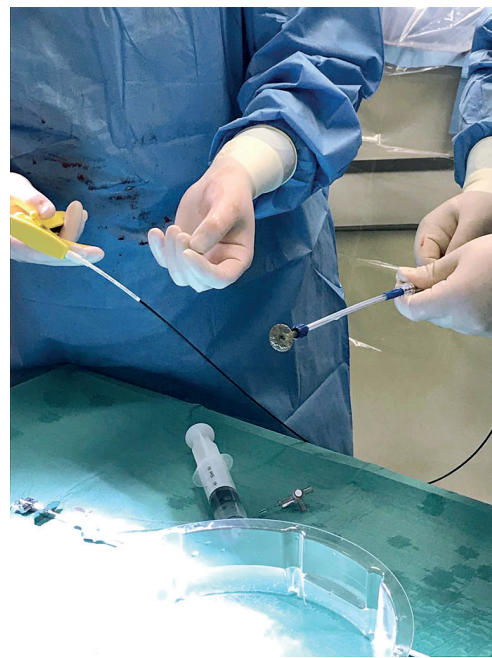
Procedura polega na nakłuciu przegrody międzyprzedsionkowej i wytworzeniu w niej otworu za pomocą cewnika. Następnie zakłada się implant – specjalnie zaprojektowany krążek z otworem o średnicy 8 mm zbudowany z nitinolowej plecionki.

– Regulator przepływu umożliwia dekompresję obciążonego lewego przedsionka i redukcję ciśnienia napełniania lewej komory serca, co z kolei prowadzi do zmniejszenia objawów niewydolności serca – wyjaśnia dr n. med. Łukasz Lewicki, kierownik Pracowni Kardiologii Inwazyjnej Kaszubskiego Centrum Chorób Serca i Naczyń w Szpitalu Specjalistycznym w Wejherowie.

Wejherowscy kardiolodzy wszczepili AFR u trzech dorosłych pacjentów. Wskazaniem była zaawansowana niewydolność serca z wysokimi ciśnieniami napełniania lewej komory stwierdzonymi metodą cewnikowania. Pacjenci zakwalifikowani do zabiegu wielokrotnie byli hospitalizowani z powodu zaostrzeń choroby pomimo pełnej terapii.

Badania kliniczne toczą się w Polsce

– Trzy pierwsze zabiegi wykonane w naszym szpitalu stanowią wstęp do rozpoczętego autor-

”
Łukasz Lewicki:
Regulator przepływu umożliwi dekompresję obciążonego lewego przedsionka i redukcję ciśnienia napełniania lewej komory serca, co z kolei prowadzi do zmniejszenia objawów niewydolności serca

skiego naukowego projektu badawczego mającego na celu opracowanie terapii będącej nową szansą dla chorych z krańcową niewydolnością serca. W najbliższym czasie wejherowscy kardiolodzy planują wykonanie kolejnych zabiegów – mówi dr hab. Marek Szolkiewicz, ordynator Oddziału Kardiologii i Angiologii Interwencyjnej Szpitala Specjalistycznego w Wejherowie. Na świecie wykonywane są tylko pojedyncze zabiegi wszczepienia przedsionkowego regulatora przepływu serca. W Polsce dotychczas wykonano siedem implantacji, głównie u osób z ciężkim nadciśnieniem płucnym. Wejherowski ośrodek jest pierwszą polską placówką, która wszczepia te urządzenia w ramach przygotowanego programu naukowego. Zakłada on ocenę inwazyjnych i nieinwazyjnych parametrów klinicznych w przewidywaniu skuteczności terapii AFR u chorych z niewydolnością serca. Wstępnie zaplanowano włączenie do programu 30 pacjentów. Zabiegi wykonał zespół złożony z lekarzy: dr n. med. Łukasz Lewicki, lek. med. Maciej Karwowski, lek. med. Sebastian Liedtke, lek. med. Wojciech Piotrowicz; pielęgniarek: Grażyna Milewska, Bożena Wojtas, Ewa Kurek, a także techników: Anna Kaczmarek i Kamil Grzela. ■